

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-JÉ-IV-B-1125/2012. számú határozata az ING Befektetési Alapkezelő zártkörűen működő Részvénytársasággal szemben felügyeleti intézkedés alkalmazásáról és bírság kiszabásáról.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (székhely: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) (Felügyelet) által az ING Befektetési Alapkezelő zártkörűen működő Részvénytársaságnál (székhely: 1068 Budapest, Dózsa György út 84., B. épület) (Vagyonkezelő) lefolytatott célvizsgálatot követően az alábbi

határozatot

hozom.

1. A Vagyonkezelővel szemben folytatott, a Felügyelet 2011. április 5. napján kelt JÉ-IV-65/2011. számú végzésével felfüggesztett célvizsgálati eljárás felfüggesztését megszüntetem.
2. Felszólítom a Vagyonkezelőt, hogy a jövőben tartsa be a pénztári vagyonkezelésre vonatkozó jogszabályi előírásokat.
3. A Vagyonkezelőt 200.000.000,- Ft, azaz Kettőszázmillió forint összegű felügyeleti bírság megfizetésére kötelezem.

A kiszabott felügyeleti bírságot a határozat jogerőre emelkedésétől számított 22 (huszonkét) munkanapon belül kell a Felügyeletnek a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00283834-30000003 számú számlájára – „felügyeleti bírság” megjelöléssel, valamint a határozat számának feltüntetésével – befizetni. A felügyeleti bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén a közigazgatási végrehajtás szabályai kerülnek alkalmazásra. A felügyeleti bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámolására kerül sor, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék.

A késedelmi pótléket a Felügyelet hivatkozott számú számlájára kell befizetni, a határozat számának feltüntetésével, „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, a fizetési kötelezettség haladéktalanul végrehajtásra kerül.

A Felügyelet eljárása során eljárási költség nem merült fel.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye. Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a határozat felülvizsgálatát a közléstől számított 30 (harminc) napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Törvényszéktől keresettel kérheti. A keresetlevelet – a Fővárosi Törvényszéknek címezve – a Felügyeletnél kell három példányban benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben vagy az alperes közigazgatási szerv kereseti ellenkérelmének kézhezvételétől számított 8 (nyolc) napon belül írásban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Indokolás

I. A VIZSGÁLAT CÉLJA ÉS LEFOLYTATÁSA

I.1 A Vizsgálat célja

A Felügyelet a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló, az eljárás megindításakor hatályos 2007. évi CXXXV. törvény (Psztv.) 41. § (1), (2) és (4) bekezdése, valamint 43. §-a alapján, a 2010. december 17-én kelt kiértesítő levélben foglaltak szerint 2011. január 4-6. napja között hivatalból indított helyszíni célvizsgálatot (Vizsgálat) folytatott le a Vagyonkezelőnél. A Vizsgálat a 2008. január 1-jétől a helyszíni szakasz lezárásának napjáig tartó időszakot érintette.

A Felügyelet a Vizsgálat megállapításait a 2011. február 11. napján kelt vizsgálati jelentésben (Vizsgálati Jelentés) foglalta össze, és azt 2011. február 14-én nyilatkozattételre megküldte a Vagyonkezelő részére. A Vizsgálati Jelentés észrevételezésére rendelkezésre álló 15 napos észrevételezési határidőt a Felügyelet 8 napra leszállította.

A Vagyonkezelő a 2011. február 24. napján érkezett beadványában tájékoztatta a Felügyeletet a Vizsgálati Jelentésben foglalt megállapításokkal kapcsolatos észrevételeiről (Észrevételek). Az Észrevételeket a Felügyelet áttekintette, kiértékelte és a jelen határozat meghozatala során figyelembe vette.

A Vizsgálat fő célja a Vagyonkezelő pénztári vagyonkezelési tevékenysége során megjelenő kockázatok feltárása és azonosítása, valamint a pénztári portfóliókra vonatkozó befektetési limitek betartásának ellenőrzése, továbbá a pénztári portfóliók költségterhelésének vizsgálata volt.

I.2 Az ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárral szemben hozott határozat

A Felügyelet a Vizsgálatot megelőzően, 2010. június 17.– július 22. között – a befektetések szabályszerűségére, a törvényi limitek betartására is kiterjedő – helyszíni átfogó ellenőrzési eljárást folytatott le az ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztárnál (Pénztár), amelyet a 2010. december 16-án kelt JÉ-IV/B-93/2010. határozattal (Határozat) zárt le. A Határozat 1. a) – c) pontja 2011. április 29-i határidővel kötelezte a Pénztárat, hogy az indokolatlan többletköltséget okozó és a befektetési korlát megkerülésével eszközölt befektetéseit szüntesse meg, az indokolatlan többletköltséget mutassa ki és intézkedjen a tagok javára történő megtérítése iránt, az előbbieik végrehajtására felelősök és határidő megjelölésével nyújtson be intézkedési tervet, továbbá arra is, hogy a közvetett befektetések költségeire vonatkozó előírásokat a jövőben tartsa be.

A fenti kötelezettség a Határozat 1. bd) pontja alapján magában foglalta azt is, hogy a Pénztár az előbbi határidővel a befektetéssel okozott többletköltséget a Vagyonkezelővel szemben követeléseként érvényesítse.

A Pénztár a Határozatban foglalt megállapításokat – a következő bekezdésben foglaltak szerint – vitatta, azonban a Határozat kötelezésein alapuló bizonyos cselekményeket a Felügyelet 2011. június 16-án kelt JÉ-IV/105/2011. számú határozatában foglaltakra is tekintettel, az alább hivatkozott közigazgatási perben végrehajtás felfüggesztésével nem érintett körben – végrehajtotta. Ennek megfelelően 2011. július 11-én kelt beadványában 3.185.538.230,- Ft, azaz Hárommilliárd-egyszáznyolcvanötmillió-ötszázharmincnyolcezer-kétszázharminc forint összegben kimutatta a jogszabálysértő befektetésekkel a pénztártagoknak okozott többletköltségeket, intézkedett a limitsértő befektetések megszüntetése iránt. Emellett a Pénztár – a Felügyelet 2011. október 14-én kelt JÉ-IV-50045/2011. számú határozatában foglalt kötelezésre tekintettel – intézkedett a kimutatott többletköltség biztosítékként 3,19 milliárd, azaz Hárommilliárd-egyszázkilencvenmillió forint Vagyonkezelő általi letétbe helyezése, majd a letéti szerződésnek a Felügyelet előírása szerinti módosítása iránt is.

A Pénztár – személyi bírsággal érintett vezetőjével, dr. Borza Gáborral együtt, mint I. és II. rendű felperesek – a Határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték, keresetükben – a személyi bírság kifogásolása mellett – annak a többletköltséget okozó és befektetési korlát megkerülésével eszközölt befektetésekre vonatkozó rendelkezéseit, a Határozat rendelkező részének 1. és 10. pontjait támadták. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2012. február

21-én meghozott 8.K.30.374/2011/19. számú ítéletével (Elsőfokú Ítélet) a keresetet, mint megalapozatlant elutasította, megállapítva, hogy a Határozat sem anyagi, sem eljárásjogi szabályt nem sért. A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítélőtábla 2012. július 4-én kelt 4.Kf.27.125/2012/9. számú, jogerős ítéletében (Másodfokú Ítélet) az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokaira utalással – helybenhagyta (e két bírósági határozat együtt: Ítéletek).

A Határozat alapjául szolgáló átfogó vizsgálat és a jelen Vizsgálat, mint célvizsgálat tárgya szorosan összefügg, érdemében ugyanazon jogszabálysértő befektetési tevékenységben részt vevő egyik, illetve másik fél oldaláról vizsgálja a Pénztár vagyonának befektetését. Erre tekintettel a Pénztár keresete alapján lefolytatott bírósági eljárásban meghozott első-, valamint másodfokú, jogerős határozatban foglaltak irányadóak jelen határozat tényállási részében rögzített cselekmény minősítése szempontjából is.

I.3 Az eljárás felfüggesztése

A Felügyelet az eljárást a 2011. április 5-én kelt, JÉ-IV-65/2011. számú végzésével a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 32. § (1) bekezdése alapján – a Pénztárral szemben folytatott átfogó ellenőrzési eljárást lezáró Határozat teljesítését ellenőrző eljárás lefolytatásáig – felfüggesztette.

A Vagyonkezelő és a Pénztár a közöttük 2012. augusztus 9-én létrejött „Kiengedési utasítás” (Kiengedési Utasítás) alapján együttesen utasította a letéteményesként eljáró hitelintézetet, hogy a pénztári vagyonkezelés során a pénztártagoknak okozott, korábban hitelintézeti letétbe helyezett többletköltség teljes összegét, két részletben, 2012. augusztus 22. és 31. napján, utalja át a Pénztár részére. Az átutalásra megfelelően sor került. A Vagyonkezelő és a Pénztár között szintén 2012. augusztus 9-én létrejött „Egyezség” (Egyezség) értelmében a Vagyonkezelő vállalta, hogy a letéti összegben, mint jogosulatlan többletköltségen túlmenően a Pénztár részére megtéríti a pénztártagoknak megfizetendő késedelmi kamatot és a jogosulatlan többletköltség tagoknak történő visszatérítésével összefüggésben felmerült informatikai fejlesztési, továbbá postai és banki költségeket.

II. A VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTÁSAI, A MEGÁLLAPÍTÁSOK MINŐSÍTÉSE, AZ ÉSZREVÉTELEK ÉS EGYÉB NYILATKOZATOK ÉRTÉKELESE

II.1 A Vagyonkezelő pénztári befektetéseinek vizsgálata

II.1.1 A Vizsgálat megállapításai

A Vizsgálat a Vagyonkezelő vállalatirányításának, belső irányításának keretében vizsgálta a pénztárra vonatkozó befektetési stratégiák kialakításának és gyakorlati megvalósításának folyamatát, belső kontrollrendszerét, ezen belül a pénztári vagyonkezelésre vonatkozó belső szabályozást, valamint a pénztári vagyonkezelői szerződéseket, mely körben prudenciális megállapításokat fogalmazott meg, ezeket azonban a Vagyonkezelő észrevételeiben foglaltakra tekintettel – a Vizsgálati Jelentésben foglaltaktól eltérve – korrigálta (Vizsgálati Jelentés 1-17. pontjai).

A Vizsgálat a Vagyonkezelő jogszabálysértő eljárásával kapcsolatos megállapításait a Vagyonkezelő üzleti folyamatainak és tőkéjének piaci kockázatai felmérése körében tette, a Vagyonkezelő által kezelt három zártkörű, továbbá egy nyilvános kibocsátású befektetési alap kapcsán.

A Vagyonkezelő a Pénztár részére végzett vagyonkezelési tevékenysége során a Pénztár teljes fedezeti tartalékát kezelte. A Vagyonkezelő a vizsgált időszak alatt három zártkörűen forgalomba hozott, nyílt végű, alapok alapja konstrukcióban működő, euró denominációjú – az ING Abszolút Hozamú Alap kivételével, mely 2010. szeptember 29-étől át lett alakítva forint alapúvá – befektetési alapot indított el 2008. június 25-én:

a) az ING Abszolút Hozamú Nemzetközi Részvény Alapokba Befektető Befektetési Alapot (ING Abszolút Hozamú Alap),

b) az ING Fejlődő Részvénytőke Alapokba Befektető Befektetési Alapot (ING Fejlődő Részvény Alap),

c) és az ING Globális Részvény Alapokba Befektető Befektetési Alapot (ING Globális Részvény Alap).

A Pénztár vagyonát a Vagyonkezelő e három, zártkörű alap mellett még a nyilvános kibocsátású, forintban denominált, 2009. április 20. napjától alapokba befektető befektetési alapként működő ING Globális Részvény Befektetési Alapba (ING Globális Részvény Befektetési Alap) is befektette. Ezen alapok (együtt: Magyar Alapok) befektetési jegyeit elsősorban a Pénztár magánnyugdíjpénztári ágazata (Magán Ágazat) fedezeti alapja vásárolta meg, azonban kerültek befektetési jegyek a Pénztár önkéntes nyugdíjpénztári ágazatához (Önkéntes Ágazat) is (Vizsgálati Jelentés 18-22. pontjai).

A Magyar Alapokkal, azok mögöttes portfóliószervezetével kapcsolatban a Vizsgálat a következőket állapította meg.

Az ING Abszolút Hozamú Alap portfóliója az alap átalakításáig szinte kizárólag ING International Converging Europe Equity (ING ICEE) részalap „S” osztályú befektetési jegyeit tartalmazta, az átalakítás után viszont az ING (L) Invest Global Opportunities (ING IGO, korábbi nevén: ING (L) Invest Global Growth) és az ING (L) Invest Global High Dividend (ING IGHD) részalapok „S” osztályú befektetési jegyei voltak megtalálhatóak a portfólióban. Az ING Abszolút Hozamú Alap 2010. november hónapra vonatkozó portfólió-jelentése alapján az ING IGO portfólión belüli súlya 47,28%, míg a ING IGHD-é 58,29% volt (Vizsgálati Jelentés 23. pontja)¹.

Az ING Fejlődő Részvény Alap portfóliója a vizsgált időszak alatt szinte kizárólag két befektetési jegyet tartalmazott: ING (L) Invest Emerging Markets (ING IEM) és az ING ICEE részalapok „S” osztályú befektetési jegyeit. A befektetési jegyek aránya a vizsgált periódus alatt jellemzően 60-40 arányban oszlott meg a két részalap között, az alap 2010. november hónapra vonatkozó portfólió-jelentése alapján az ING IEM portfólión belüli aránya 61,97%, míg az ICEE aránya 37,83% volt (Vizsgálati Jelentés 24. pontja).

Az ING Globális Részvény Alap portfóliója gyakorlatilag teljes mértékben két befektetési jegyből épült fel, az ING IGO és az ING IGHD részalapok „S” osztályú befektetési jegyeiből. A két részalap jellemzően 50-50%-ban alkotta az alap portfólióját, a részalapok leggyakoribb eloszlása 52-48% volt, az ING IGO magasabb részaránya mellett. Az alap 2010. novemberi portfólió-jelentése alapján az ING IGO részalap befektetési jegyeinek aránya 53,18%, az ING IGHD részalap aránya 46,63% volt a portfólión belül (Vizsgálati Jelentés 25. pontja).

A nyilvános kibocsátású ING Globális Részvény Befektetési Alap portfóliója gyakorlatilag kizárólag az ING IGHD részalap „S” osztályát tartalmazta (Vizsgálati Jelentés 37. pontja).

Az előbbieken hivatkozott külföldi részalapok (Külföldi Részalapok) az ING (L) – korábbi nevén: ING (L) Invest – SICAV és az ING International SICAV (SICAV-ok) esernyőalapok részalapjai; az ING ICEE az ING International SICAV részalapja, az ING IGO, IGHD, IEM részalapok pedig az ING (L) SICAV részalapjai.

A kezelt pénztári portfóliók szerkezete, illetve a befektetési alapokon keresztül megvalósuló vagyonkezelés vizsgálata során a Vizsgálat megállapította, hogy az egyes pénztári portfóliók különböző súlyú külföldi részvénykitettségeinek megvalósítása szinte kizárólag külföldi ING-alapokon, azok fentebb már megnevezett részalapjain, továbbá a Magyar Alapokon keresztül történt. A Vizsgálat megállapításai értelmében 2010. március 31-én a Pénztár teljes kitettsége az ING International SICAV felé 6,96%, míg az ING (L) SICAV felé 25,7% volt (Vizsgálati Jelentés 34. pontja).

A Külföldi Részalapok által kibocsátott befektetési jegyek közül a pénztári portfóliókba közvetlenül a „P” osztályú, lakossági befektetők számára kialakított befektetési jegyek

¹ Az érintett Külföldi Részalapok együttes, 100% feletti részaránya abból adódott, hogy e Magyar Alap követelés/kötelezettség egyenlege negatív volt.

kerültek megvételre, míg a Magyar Alapok portfóliójába a részalapok – intézményi befektetők részére kialakított – „S” befektetési jegy osztályát közvetett módon helyezte el a Vagyonkezelő, a Magyar Alapok befektetési jegyeinek megvásárlásán keresztül (Vizsgálati Jelentés 35-36. pontja).

A befektetési limitek kapcsán a Vizsgálat mind a Magán, mind az Önkéntes Ágazatot illetően megállapította, hogy a Külföldi Részalapok befektetési jegyeinek közvetlen („P” osztály) és közvetett („S” osztály) megvásárlásával a Vagyonkezelő a Külföldi Részalapok szempontjából kibocsátónak minősülő SICAV-ok felé fennálló olyan szintű kitettséget hozott létre, mely meghaladta a vonatkozó magán-, illetve önkéntes nyugdíjpénztári jogszabályokban megállapított befektetési limitet. Ehhez kapcsolódóan a Vizsgálat megállapította, a befektetéssel érintett eszközök jellegéből, az előbbieken jellemzett összetételéből, a közvetett instrumentumok egymásra épüléséből következik az is, hogy a Vizsgálat során ellenőrzött befektetések hozamai teljes mértékben függenek egymástól (Vizsgálati Jelentés 38., illetve 45. pontja).

A közvetett díjak kapcsán, a zártkörű Magyar Alapokat illetően a Vizsgálat kimutatta, hogy azok költségterhelési – TER, Total Expense Ratio – mutatói egységesen 1,53%-os értékűek, a Külföldi Részalapok „S” osztályainak mutatói 0,78%-0,95% közötti, míg „P” osztályainak mutatói 1,84%-1,89% közötti értéket mutattak. A Vizsgálat a zártkörű Magyar Alapok költségterhelésének ellenőrzése során figyelembe vette az ING luxemburgi alapok globális forgalmazója és ezen Magyar Alapok között fennálló megállapodás alapján, az ING luxemburgi alapokba – így a SICAV-okba, illetve a Külföldi Részalapokba – történő befektetés esetén a hazai alapok számára járó, az ING luxemburgi alapok alapkezelési díjának minimum 50%-a mértékéig terjedő, negyedévente közvetlenül jóváírt díjvisszatérítéseket is. A zártkörű Magyar Alapok költségterhelése az egyes Külföldi Részalapokba történt befektetések után kapott visszatérítések beszámítását követően sem módosul érdemben (Vizsgálati Jelentés 50-57. pontjai).

A közvetett költségterhelés összetételének ellenőrzése kapcsán a Vizsgálat megállapította, valamennyi alap költség szerkezetében a legjelentősebb tételt az alapkezelési díj jelentette, ezért az alapkezelési díjakat magukban is vizsgálta. A Külföldi Részalapok esetében az alapkezelési díj súlya kisebb volt a teljes költségen belül, azaz több egyéb költség merül fel, mint az egyszerűbb költség szerkezetű zártkörű Magyar Alapok esetében. A Magyar Alapok alapkezelési díja nagyságrendileg kétszerese volt a Külföldi Részalapok „S” osztályú befektetési jegyei alapkezelési díjának, ugyanakkor egységesen 5 bázisponttal alacsonyabb volt a „P” osztályú befektetési jegyek alapkezelési díjainál. A Külföldi Részalapok „S” eszközosztályainak alapkezelési díja 0,60-0,72%, a „P” eszközosztályok alapkezelési díja egységesen 1,50%, míg a zártkörű Magyar Alapok alapkezelési díja egységesen 1,45% volt (Vizsgálati Jelentés 58-61. pontjai).

II.1.2 A megállapítások minősítése

A Vagyonkezelő eljárásával az alábbi jogszabályhelyeket sértette meg:

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.)

4. § (2) bekezdés z) pontja szerint szolgáltató az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amely a pénztárral kötött szerződés alapján a pénztár részére a pénztárüzem működésének részét képező, azt lehetővé tevő, elősegítő, illetve a pénztári szolgáltatásokat ténylegesen nyújtó tevékenységet végez. Szolgáltatónak minősül különösen az a társaság, amelyhez a pénztár a befektetési üzletmenetét kihelyezte, vagyis a Pénztár részére vagyonkezelési tevékenységet végez. Az Mpt. 2. § (3) bekezdése értelmében a pénztárak részére vagyonkezelési tevékenységet végző pénzügyi intézményekre, befektetési vállalkozásokra és befektetési alapkezelőkre, és az ilyen tevékenységet végző egyéb szervezetekre a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az

általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvényben (Bsz.), foglaltakon kívül az Mpt. rendelkezéseit is alkalmazni kell.

Az Mpt. 67. § (4) bekezdésének b) pontja értelmében a pénztár az állampapírok kivételével az egy kibocsátó által kibocsátott értékpapírba a pénztári eszközök legfeljebb 10 százalékát fektetheti be (Limitszabály).

Az Mpt. 66. § (3) bekezdése alapján a pénztári befektetéseket úgy kell megválasztani, hogy az egyes befektetések hozama a lehető legkisebb mértékben függjön más befektetések hozamától (Diverzifikációs Szabály).

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet (Mbr.) 2/A. számú melléklete I. fejezet 3. pontja szerint a pénztári befektetési tevékenység folytatása során biztosítani kell a portfólió megfelelő diverzifikáltságát, a helyesen alkalmazott kockázatmenedzsmentet, figyelemmel a kötelezettségek lejáratí szerkezetéből adódó tényezőkre, a likviditási szükségletek biztosítására. A közvetett befektetési instrumentumok alkalmazása során biztosítani kell, hogy a pénztártagot közvetetten terhelő befektetési költségek mértéke – a közvetlen befektetésekhez kapcsolódó költségekhez mérten – a vagyonkezelési költségekkel összhangban legyen (Összhangszabály).

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) 2. § (2) bekezdésének d) pontja szerint szolgáltató az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amely a pénztárral kötött szerződés alapján a pénztár részére a pénztárüzem működésének részét képező, azt lehetővé tevő, elősegítő, illetve a pénztári szolgáltatásokat ténylegesen nyújtó tevékenységet végez - ide nem értve az egészségpénztári szolgáltatót. Szolgáltatónak minősül különösen az, aki (amely) a fentiekben meghatározott pénztár részére letétkezelői tevékenységet folytat, amelyhez a pénztár a befektetési üzletmenetét, illetve a könyvelése, nyilvántartásai vezetését kihelyezte, amely a pénztár részére tagszervezést végez, illetve amely az egészségpénztárak részére szolgáltatás-szervezési tevékenységet lát el. Szolgáltatónak minősül az is, aki (amely) az e pontban meghatározott szolgáltatóval kötött szerződés alapján az előzőek szerinti, pénztárral kapcsolatos tevékenységet végez. E rendelkezésből következően a Vagyonkezelő a Pénztár Önkéntes Ágazata szempontjából is szolgáltatónak minősül, mint a kihelyezett befektetési üzletmenetet ellátó jogi személy. Az Öpt. 1. § (3) bekezdése értelmében a pénztárak részére vagyonkezelési tevékenységet végző pénzügyi intézményekre, befektetési vállalkozásokra és befektetési alapkezelőkre és az ilyen tevékenységet végző egyéb szervezetekre az Öpt. rendelkezéseit is alkalmazni kell.

Az Mpt. 67. § (4) bekezdés b) pontjába foglalt Limitszabállyal egyezően rendelkezik az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet (Öbr.) 9. § (1) bekezdés b) pontja, mely szerint a pénztár befektetési között - az állampapírok kivételével - ugyanazon kibocsátó különböző értékpapírjainak együttes részaránya nem haladhatja meg az összes pénztári eszköz tíz százalékát.

Az Mpt. Diverzifikációs Szabályával azonos rendelkezést tartalmaz az Öbr. 8. § (2) bekezdése, mely szerint a befektetéseket - a fedezeti ügyletek kivételével - úgy kell megválasztani, hogy az egyes befektetések hozama a lehető legkisebb mértékben függjön más befektetések hozamától.

Az Mbr. Összhangszabályával azonos szabályt tartalmaz az Öbr. 2. számú mellékletének 1. e) alpontja, eszerint a közvetett befektetési instrumentumok alkalmazása során biztosítani kell, hogy a pénztártagot közvetetten terhelő befektetési költségek mértéke - a közvetlen befektetésekhez kapcsolódó költségekhez viszonyítottan - a vagyonkezelési költségekkel összhangban legyen. Az Öbr. értelmezésében közvetett befektetési instrumentumnak

tekinthetőek az Öbr. 1. számú mellékletében meghatározott befektetési jegyek, illetve egyéb kollektív befektetési értékpapírok.

II.1.2.1 A Limitszabály megkerülése és a Diverzifikációs Szabály megsértése

A Pénztár Vagyonkezelője azzal, hogy a Magyar Alapokon keresztül is megvásárolta a Külföldi Részalapok kollektív befektetési értékpapírjait, formálisan eleget tett a Limitszabálynak, azonban érdemben megsértette azt, befektetési eljárása a Limitszabály megkerülését eredményezte. Ekként a Vagyonkezelő formálisan, látszólag eleget tett a Limitszabálynak, hiszen a két külföldi alap (a SICAV-ok), illetve a Magyar Alapok, mint kibocsátók elkülönülnek, így nem áll fenn az a feltétel, hogy a pénztári vagyon több, mint 10%-át egy kibocsátó által kibocsátott eszközökbe fekteti. E befektetési módszer ugyanakkor azt eredményezi, hogy a Vagyonkezelő által kezelt pénztári vagyon 10%-ot, tehát a jogszabályi határt meghaladó része az ING (L) SICAV által kibocsátott kollektív befektetési értékpapírokba került befektetésre. A rendelkezés megkerülése akként értendő: a befektetés a Limitszabálynak látszólag – minden kibocsátónak nevezett entitás külön, „eredeti” kibocsátóként való elfogadását feltételező értelmezést megkövetelve – eleget tett, a rendelkezés által megkívánt anyagi jogi állapotnak azonban a befektetésekkel létrehozott helyzet nem felelt meg.

A Vizsgálat során ellenőrzött befektetések struktúrájából, az érintett közvetett és többszörösen közvetett eszközök összetételéből – az előbbieken írtakra is tekintettel – az is következik, hogy a Vagyonkezelő az Mpt.-ben, illetve az Öbr.-ben foglalt Diverzifikációs Szabályt is megsértette, mivel a Pénztár javára végzett befektetéseit nem úgy választotta meg, hogy az abban foglalt egyes befektetések hozama a lehető legkisebb mértékben függjön más befektetések hozamától. A kifogásolt befektetések hozamai a Külföldi Részalapok egymás közti viszonyában is szoros kapcsolatot mutatnak, a közvetlenül megvásárolt Külföldi Részalapok („P” befektetési jegy osztályukra tekintettel) és a Magyar Alapok (a közvetetten megvásárolt „S” befektetési jegy osztályra tekintettel) viszonyában pedig a befektetések hozamai teljes mértékben függnék egymástól.

II.1.2.2 Az Összhangszabály megsértése

A Felügyelet az alábbiakat mérlegelte az Mbr., illetve az Öbr. Összhangszabálya betartásának vizsgálata során. Az Összhangszabály alapján a közvetett befektetési eszközök alkalmazására irányuló vagyonkezelői döntések meghozatalakor a tagokra háruló költségeket fokozottan figyelembe véve kell a Vagyonkezelőnek eljárnia, tekintettel arra, hogy a közvetett befektetési eszközök esetében a pénztáraknál irányadó általános befektetési szempontokhoz képest előtérbe helyezi a pénztártagot terhelő költséget. Ennek lényege, hogy a pénztártagokat a közvetett befektetési eszközök portfólióba kerülése miatt ne terheljék indokolatlan költségek, vagyis, hogy a közvetett befektetések az ugyanolyan befektetési összetételt megvalósító közvetlen befektetési költségekhez képest ne jelentsenek lényegesen magasabb költséget. Az Összhangszabály nem jelenti ugyanakkor azt, hogy az azonos befektetési összetételt eredményező közvetett és közvetlen befektetések összevetése esetén a közvetett befektetési eszköz megvásárlása csak akkor lenne lehetséges, ha annak költsége egyértelműen alacsonyabb, mint a közvetlen befektetése. A jogalkotó összhangot követel meg, ami értelemszerűen egy eltérési sávot enged meg. Az eltérési sáv egyedileg határozható meg az egyes befektetési eszköz jellegére, a mögöttes diverzifikáció mértékére, a költségek különböző befektetők közötti megosztására, illetve a méretgazdaságossági szempontra figyelemmel.

A Vizsgálat adatai alapján megállapítható, hogy az összhang – az eltérési sáv tolerálható mértéke – megléte szempontjából jelen esetben a mögöttes diverzifikáció mértékének, illetve a költségek különböző befektetők közötti megosztásának, valamint a méretgazdasági szempontnak gyakorlatilag nincs jelentősége. A mögöttes diverzifikációnak azért nincs

jelentősége az összhang megléte szempontjából, mivel a jogszabálysértést éppen a Pénztár számára létrehozott három, zártkörű Magyar Alap lejegyzése eredményezte, ezen alapoknak a Pénztár gyakorlatilag a teljes költségét viselte, és az alapok kizárólag Pénztár részére közvetlenül is megvásárolt SICAV-ok részalapjainak termékeiből lettek kialakítva. Az előbbiekre tekintettel a költségek különböző befektetők közötti megosztása sem értékelhető az összhang mérlegelésének szempontjaként, a zártkörű Magyar Alapokat kifejezetten a Pénztár befektetéseinek elhelyezésére hozták létre. A méretgazdaságossági szempont a Magyar Alapok részére megvásárolt Külföldi Részalapok befektetési jegyeinek „S” osztálya esetén – a Vagyonkezelő hivatkozásával szemben – nem mérlegelhető akként, mint ami megalapozza a Vizsgálat során kimutatott eltérési sáv alkalmazását. Az „S” osztály intézményi befektetőknek szánt jellege, magas belépési költségei sem önmagukban, sem a Vagyonkezelő által megvásárolt eszközmennyiségre tekintettel nem indokolják, hogy miért kellett annak – a „P” osztálynál alacsonyabb költségű – befektetési jegyeit a Magyar Alapok közbejöttével, s nem közvetlenül a Pénztár portfóliói számára, a „P” osztályú befektetési jegyekhez hasonlóan megvásárolni, ez nagyobb mértékű eltérési sáv elfogadásának indoka sem lehet.

Az előbbiekre tekintettel az eltérési sáv elfogadható mértékének meghatározása az eszközök jellegének vizsgálata alapján lehetséges. A Vizsgálat adatai alapján megállapítható, hogy a pénztári befektetésekkkel érintett valamennyi eszköz közvetett termék, ilyenek a Külföldi Részalapok befektetési jegyei és az azoknál egy közvetettségi fokozattal továbblépő Magyar Alapok befektetési jegyei is. A többszörösen közvetett termékek mindegyike a két SICAV Külföldi Részalapjai által kibocsátott befektetési jegyein, azok „S” osztályainak kombinációján alapszik, tehát minden közvetett termék szoros összefüggésben áll egymással, érdemi különbséget nem mutatnak. Mivel az „S” osztályú befektetési jegyek a Pénztár részére közvetlenül is megvásárolhatóak lettek volna, a Magyar Alapok eszközei javára érdemi eltérési sáv nem állapítható meg, minden olyan költség – jelen esetben az alapkezelési költségek relevánsak –, amely a Külföldi Részalapok 0,6-0,72%-os alapkezelési díja felett keletkezett, többletköltségnek minősül. Ezen, a pénztártagokat terhelő költségekkel szemben nem mutatható ki semmilyen olyan előny, mely a költségeket elfogadhatóvá tenné, ezért mindezek indokolatlan többletköltségek.

Az Mbr., illetve az Öbr. rendelkezésének helyes értelmezése szerint az Összhangszabályt minden befektetési döntés előtt, tehát a közvetlen és közvetett befektetés lehetősége esetén is, minden befektetési lépcsőnél alkalmazni kell. Dönteni kell arról, hogy a végső alaptermékeket közvetlenül, vagy közvetetten, a kollektív befektetési alapokon keresztül vásárolja-e meg a Pénztár (első mérlegelési lépés – a kollektív alapok által biztosított előnyök nyilvánvalóak a végső alaptermékek, részvények közvetlen megvásárlásához képest). Ezt követően, egy közvetettségi szinttel feljebb arról, hogy a kollektív befektetési alap – a SICAV, illetve a Külföldi Részalap – befektetési jegyének közvetett megvásárlása megfelel-e az Összhangszabálynak (második mérlegelési lépés - jelen esetben a Magyar Alapokon keresztüli megvásárlás előnyt nem, csupán többletköltséget jelentett). Az Összhangszabály helyes alkalmazása a közvetlenség-közvetettség fogalmának relatív értelmezését követeli meg, hiszen minden közvetett befektetési instrumentumba lehet közvetlenül befektetni, illetve azt újabb, a közvetettség egy további szintjén álló, újabb közvetett terméként megvásárolni, a végső alaptermékek elméletileg korlátlan szintű közvetett termékbe „csomagolhatók be”.

Ezen többletköltségek okozásával a Vagyonkezelő megsértette az Összhangszabályt, illetve az Öpt. egyező tartalmú rendelkezését, ami azt is eredményezte, hogy nem a Pénztár, mint ügyfél érdekében járt el, számára jelentős anyagi hátrányt okozott, amivel egyidejűleg a Bszt. 61. § (1) bekezdését is megsértette.

A Bszt. vizsgálatát érintett időszakban, 2011. július 14-ig hatályos 61. § (1) bekezdése szerint a befektetési vállalkozás a befektetési szolgáltatási tevékenysége vagy kiegészítő szolgáltatása keretében az ügyféllel kötött szerződés teljesítése, illetve az ügyfél megbízásának

végrehajtása során mindenkor a jogszabályokban foglaltaknak, a szakma szabályainak megfelelően és az ügyfél érdekeivel összhangban jár el. Azzal, hogy a Vagyonkezelő a vizsgált időszakban olyan befektetéseket hajtott végre, amellyel a Pénztárnak indokolatlan többletköltséget okozott, nem az ügyfél érdekével összhangban járt el. A Pénztár érdekével nem egyező eljárás egyben az Öpt. 30. § (3) bekezdésében foglalt, a kizárólag a pénztártagok érdekében történő befektetés elvét kimondó jogszabályi rendelkezést, továbbá az Mbr. 2/A. számú mellékletének I.2 pontjának befektetési gondosságra vonatkozó szabályát is sérti. A Vagyonkezelő ezen gondossági szabályokat az Mpt. 2. § (3) bekezdésének, illetve az Öpt. 1. § (3) bekezdésének rendelkezéséből következően köteles megtartani.

A fent elemzett jogszabálysértések – a Vizsgálat adatai alapján – a zártkörű Magyar Alapok pénztári portfólióba kerülésétől, vagyis 2008. június 25-től kezdődően a Magyar Alapok befektetési jegyeinek értékesítéséig, 2011. július 1. napjáig álltak fenn. A Vagyonkezelő a pénztári portfóliók számára már a zártkörű Magyar Alapok létrehozását megelőzően lejegyezte a Külföldi részalapok „P” osztályú befektetési jegyeit, így azok a létrehozatalukkal a Pénztár portfóliójába kerültek.

A kimutatott többletköltség a pénztártagok részére közvetlen vagyoni hátránnyként jelentkezett, tekintettel az Mpt. 59. § (4) bekezdésének c) pontjára, mely szerint az egyéni számlák és a szolgáltatási tartalékok befektetésének kiadásai a fedezeti tartalék terhére elszámolható kiadások, illetve az Öpt. 36. § (4) bekezdésnek d) pontjára, melynek értelmében a befektetések vagyonarányos költségeit annak az alapnak a terhére kell elszámolni, amellyel kapcsolatban felmerültek.

II.1.3 Az Észrevételek és azok értékelése

A Vagyonkezelő észrevételeit két fő részre tagolva terjesztette elő: első részben összefoglaló álláspontját ismerteti, második részében részletes észrevételeket tesz a Vizsgálati Jelentés egyes pontjait illetően.

II.1.3.1 Az összefoglaló észrevételek

Az Észrevételek összefoglaló részében kifejtett érveket a Felügyelet az alábbiakban részletezi. A Vagyonkezelő álláspontja értelmében eljárása mindenben jogszerű volt, a jogszabályoknak való megfelelése nem csak formális, hanem teljes volt, a Felügyelet – hatásköre hiányában – a Vagyonkezelő jogi felelősségét általános értelemben nem állapíthatja meg a Vizsgálati Jelentésben. A Vagyonkezelő amellet érvelt, hogy a Limitszabály értelmezése során a Felügyelet téves, következetlen álláspontra helyezkedett, a Vagyonkezelő nem sértette meg a Limitszabályt, azt nem kerülte meg, a Felügyelet tévesen jelölte meg kibocsátóként a SICAV-okat. Álláspontja szerint nem sértette meg a Bszt. 61. § (1) bekezdését sem, mindenben eleget tett a Pénztár által kinyilvánított céloknak, autonóm döntésének, a Felügyelet azáltal, hogy a Vagyonkezelő eljárását a Pénztár érdekével ellentétesnek minősítette, az ügyfél magánautonómiáját korlátozta. Vitatta, hogy megsértette volna a Diverzifikációs Szabályt, álláspontja szerint a végső befektetések semmiképp sem korrelálnak egymással, a magyar és a külföldi alapok szintjén fogalmilag kizárt a hozamok összefüggésének vizsgálata, mivel ezek csak közvetítik a végső eszközök hozamát. Érvelése szerint az Összhangszabályt nem sértette meg, mindvégig a Pénztár érdekeinek megfelelően járt el, árazási struktúrája megtakarítást eredményezett a Pénztár részére.

Az összefoglaló észrevételekkel kapcsolatban a Felügyelet álláspontja a következő. Az Elsőfokú Ítélet, illetve az azt helyes indokaira utalással helybenhagyó Másodfokú Ítélet az Észrevételekben vitatott jogszabálysértések megtörténtét megállapította, ebből következően azok elkövetése a jogerős bírósági határozat tükrében nem vitatható.

A jogi felelősség általános megállapításával kapcsolatban a Felügyelet álláspontja az, hogy a Vizsgálati Jelentés „Összefoglaló értékelés” című fejezetében rögzített, a Vagyonkezelő által kifogásolt megállapítás nem a Vagyonkezelő polgári jogi felelősségét állapítja meg, hanem szöveges formában utal a Bszt. 61. § (1) bekezdésének megsértésére, tehát arra, hogy a

Vagyonkezelő a rá vonatkozó szabályok ismeretében, azokat megsértve járt el a Pénztár érdekeivel ellentétesen. A Felügyelet a törvényben biztosított, felügyeleti hatósági hatáskörébe tartozó szervezetek működése jogszabályszerűségének biztosítása, szükség esetén helyreállítása érdekében minősítheti e szervezetek működését, eljárását, akár akként is – jogszabálysértés megállapítása ilyen helyzet –, mely minősítés az ellenőrzött szervezet álláspontjának, értelmezésének nem felel meg. A felügyelt szervezetek eljárásainak, működésének minősítése nyilvánvalóan, fogalmilag szükséges ahhoz is, hogy a Felügyelet a minősítés alapján, szükség szerint intézkedést alkalmazhasson az adott szervezettel szemben. A Pénztár és a Vagyonkezelő befektetési tevékenysége esetében a befektetési eljárás előbbiek szerinti minősítésére – annak megállapítására, hogy a Pénztár, illetve a pénztártagok érdekének az eljárás megfelelt-e – e határozat II.1.2 pontjában, különösen II.1.2.2 alpontjának ötödik és hatodik bekezdésében hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Felügyelet hatáskörrel rendelkezik. Az előbbiek mind a Felügyelet jogi felelősség megállapítására vonatkozó hatásköre hiánya, mind a Felügyeletnek – az általa a Vizsgálati Jelentésben tett minősítése révén – a Pénztár magánautonómiájába történt beavatkozása kapcsán irányadóak. A – Fővárosi Ítéltábla által helyes indokaira utalással helybenhagyott – Elsőfokú Ítélet részletesen taglalja a Felügyelet hatáskörének terjedelmét, intézkedési lehetőségeit, ennek keretében kimondta (Elsőfokú Ítélet, 15. oldal), a jogalkotó a Felügyelet feladatkörébe utalta a pénztártagok közösségének védelmét, melynek érdekében a Felügyelet jogosult és köteles is fellépni, emellett a Pénztárnak is a tagok, mint a Pénztár tulajdonosainak érdekét kell képviselnie. Ezt az álláspontot a Másodfokú Ítélet is megerősítette, rögzítve, hogy a Felügyeletnek, mint felügyeleti hatóságnak jogkörénél fogva törvényben rögzített feladata és kötelezettsége, hogy a pénztártagok védelme érdekében fellépjen. A Felügyeletnek e kötelezettségeit rögzíti a Psztv. 1. § (2) bekezdésének a), b) és e) pontjai is, melyek értelmében a Felügyelet tevékenységének célja a pénzügyi közvetítőrendszer stabil, zavartalan, átlátható és hatékony működésének biztosítása, a pénzügyi közvetítőrendszer részét képező személyek és szervezetek prudens működésének elősegítése, a tulajdonosok gondos joggyakorlásának folyamatos felügyelete, továbbá a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatások igénybe vevői érdekeinek védelme, a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni bizalom erősítése.

Az Észrevételek összefoglaló fejezetében a Vizsgálati Jelentéssel szemben megfogalmazott további ellenérvekre az Elsőfokú és a Másodfokú Ítélet ismeretében adható cáfolat, a következők szerint. Az Elsőfokú Ítélet 16. oldalán kifejtettek szerint a Határozat egyértelműen kimutatta és alátámasztotta, hogy a befektetési eljárással a Pénztár megkerülte a Limitszabályban meghatározott 10%-os határértéket azzal, hogy vagyonának 10% feletti részét fektette egy adott luxemburgi kollektív befektetési társaságba, az ING (L) SICAV-ba. A Diverzifikációs szabály megsértését a Felügyeletnek a Határozatban foglalt álláspontja szerint értelmezve, ugyanígy kifejtette, a hazai és a külföldi befektetés kockázata azonosnak tekintendő, ami fokozott kockázatot jelent, a magyar befektetési alapok árfolyamának alakulása, hozama teljes mértékben a külföldi befektetési alapok hozamától függ, ugyanis ugyanazon részvények találhatók mind a külföldi, mind a magyar befektetési alapok befektetési jegyei mögött, ezen alapok teljes mértékben ugyanazt a derivált kockázatot hordozzák. A Másodfokú Ítélet 8. oldalán az előzőekkel összhangban hangsúlyozza, a Határozat, illetve az alapjául folytatott átfogó vizsgálat egyértelműen kimutatta és alátámasztotta, hogy a Pénztár csak formálisan tett eleget a jogszabályban foglalt kötelezettségének, valójában azonban a befektetési korlát megkerülésével kapcsolatos tevékenységet folytatott, mivel vagyonának 10% feletti részét fektette az ING (L) SICAV luxemburgi kollektív befektetési társaságba. Kifejtette, az egyidejűleg folytatott közvetlen és közvetett befektetési tevékenység a Diverzifikációs Szabály megsértését is jelentette, mivel a magyar befektetési alapok árfolyamának alakulása, hozama teljes mértékben a külföldi

befektetési alapok hozamától függött, mivel ugyanazon részvények álltak ezen alapok befektetési jegyei mögött. A Másodfokú Ítélet (8. oldalán) az Elsőfokú Ítélettel (16. oldal) egyezően, a kiemelés igényével állapította meg, amennyiben egy befektetési jegy nem elsődleges alaptermékek, hanem mások által kibocsátott, de azonos alaptermékekből összeállított portfóliókat tartalmazó befektetési jegyek deriváltja, nem befektetési szintekről, hanem a befektetési korlát megkerüléséről van szó. A Másodfokú Ítélet tényként állapította meg (8. oldal), hogy a többszörösen közvetett befektetésre a befektetési korlát túllépésével, a vonatkozó jogszabályok megsértése mellett került sor.

Az Összhangszabály megsértése határozati megállapításának helytálló voltát az Elsőfokú Ítélet 16-18. oldalán indokolja, eszerint a befektetési eszközök közvettsége és közvetlensége egymáshoz való viszonyukban értelmezendő, erre tekintettel, a vizsgált befektetések esetében a többszörös közvetett befektetések nem tiltottak, azonban a többszörös közvetettség sem járhat a befektetési korlát kikerülésével, a Diverzifikációs Szabályt is mindenkor meg kell tartani, a befektetések függőségének minimumára törekedve, a költségek összhangjának érvényesülnie kell. Jelen esetben a közvetlen befektetések limitjének elérését követően végezték az ezekhez képest közvetett befektetéseket, többlet kezelési díjjal történt a befektetés ugyanazzal a hozammal kecsegtető, magyar alapokon keresztüli befektetések révén. A közvetlen (de önmagában közvetett) és a többszörösen közvetett befektetések kapcsán kimondta, hogy gazdasági lényegét tekintve ugyanarról a befektetésről van szó, ugyanazt drágábban megvenni pedig semmilyen értelmezés mellett nem jelenthet összhangban álló költségeket. A költségek összhangjára vonatkozó szabály megsértéséhez kapcsolódóan az Elsőfokú Ítélet rögzítette, a Pénztár indokolatlan költségeket okozott tagjainak a jogellenes – magyar alapokon keresztül történő, többszörösen – közvetett befektetéseivel. A Másodfokú Ítélet indokai szerint is helytálló a Felügyelet álláspontja, miszerint a költségösszhang értelme szerint a közvetett befektetés tényleges költsége csak akkor haladhatja meg az alternatív közvetlen befektetés becsülhető költségét, ha annak többletköltsége előzetesen indokolható; mely indokoltság a Vizsgálattal érintett befektetések – azok többletköltsége – esetében nem volt bizonyított, a többszörösen közvetett befektetések révén történt magasabb árú eszközvásárlást semmi sem magyarázta. A Másodfokú Ítélet indokolása a Pénztár álláspontjával szemben azt rögzítette: a Pénztár a Határozatban megállapított jogsértést elkövette, a befektetés teljes időszakára vonatkozó többletköltség-kimutatás elkészítésével maga is elismerte a tagoknak okozott indokolatlan többletköltséget. A Másodfokú Ítélet az Elsőfokú Ítélettel egyezően rögzítette, hogy a befektetések költségstruktúrájának elemzése nem a Felügyelet, hanem a Pénztár feladata, tehát az esetlegesen jelentkező többletköltségeket a Pénztárnak kell előzetesen feltárnia, azok indokoltságáról meggyőződnie, a befektetések megfelelőségét biztosítania, ez a kötelezettsége nem hárítható a befektetési döntés meghozatalát követően, utólagosan a Felügyeletre.

Az Elsőfokú Ítélet, és az azt – annak helyes indokaira utalással – helybenhagyó Másodfokú Ítélet a Felügyelet által vizsgált befektetési eljárás során elkövetett jogszabálysértések kapcsán, a korábban kifejtetteknek megfelelően, a Felügyelet utal arra, e bírósági határozatok a Pénztár eljárását kifejezetten a befektetési tevékenység kapcsán, illetve a befektetési tevékenységre vonatkozó megállapításokra tekintettel minősítik. Ebből következően e bírósági határozatokban foglalt – ítélt dolognak minősülő – megállapítások a befektetések azonosságából következően a Vagyonkezelő viszonyában is irányadók.

II.1.3.2 A részletes észrevételek

A részletes észrevételek között a Vizsgálati Jelentés 5., 9., 11. pontjához fűzött észrevételt a Felügyelet elfogadta, az abban foglaltakra tekintettel a Vizsgálati Jelentést helyesbíti. A Vizsgálati Jelentés 12. pontjához fűzött észrevételek csupán azt fejtik ki, hogy a Pénztár a Vagyonkezelő tevékenységével maradéktalanul tisztában volt, azt mindenben elfogadhatónak

tartotta. Ezen észrevételek a Vizsgálati Jelentés vonatkozó megállapításának helytállóságát nem vitatják, azt nem is érintik, ezért a Felügyelet a megállapítását fenntartja.

Az Észrevételek részletes kifejtésében a Vizsgálati Jelentés 34. pontjához fűzött észrevételt a Felügyelet részben elfogadja, az ott szereplő megállapítás szövegét pontosítja, tekintettel arra, hogy az ott szereplő táblázat valóban az esernyőalapok (ING Invest és ING International SICAV-ok) szintjén mutatja be a SICAV-ok egyes fedezeti portfóliókon belüli súlyait, másrészt mind a SICAV, mind a részalap egyaránt közvetett befektetési formának minősül. A Vagyonkezelő észrevételével szemben azonban a 34. pont táblázatához fűzött megállapítás alapján a levont konzekvenciák korrigálásra – a Limitszabály megkerülésével kapcsolatos megállapítás esetleges módosítására, mellőzésére – nincs mód, a hivatkozott Ítéletek alapján a Limitszabály megkerülése megvalósult.

A Vagyonkezelő a Vizsgálati Jelentés 38. pontjához fűzött észrevételeiben vitatta, hogy megkerülte volna a Limitszabályt, véleménye szerint kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában a közvetett befektetési instrumentumok mögöttes eszközeit nem lehet vizsgálni. A Vagyonkezelő álláspontja szerint az Öbr. 2. sz. mellékletének 6., illetve 7. pontjába, és az Mbr. 2. sz. mellékletének 5. pontjába foglalt rendelkezések tartalmi szűkítéséből is az következik, a közvetett instrumentumok mögöttes eszközeinek vizsgálatára nincs szükség. A Vizsgálat jogszabályi felhatalmazás hiányában és következtelenül vette figyelembe az egyes befektetések mögöttes összetételét. A következtetlenség abban áll, hogy a Vizsgálat a közvetettség egyes szintjein álló alapokat önkényesen választ ki, a közvetettség végső szintjéig nem elemez. A végső, mögöttes termékekkel kapcsolatban kifejtette, azok vizsgálatát legfeljebb prudenciális szempontból tartaná indokoltnak, mely szinten a megfelelő diverzifikáció a nagyszámú végső eszközre tekintettel teljes mértékben biztosított, a Limitszabálynak e szinten is megfelel. A Vagyonkezelő másodlagos érvelésként vitatta, hogy a SICAV-ok minősülnének kibocsátónak, e körben utalt a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 5. § (1) bekezdés 67. pontjában foglalt kibocsátó-fogalmára. Érvei szerint a SICAV-ok tájékoztatói és a vonatkozó luxemburgi jogszabály szövegéből az következik, hogy a kockázatvállalás és a kibocsátói felelősség alapján a Külföldi Részalapok tekintendők kibocsátónak, ebben az esetben pedig kizárólag a Magán Ágazatot érintően, az ING IGHD részalapot illetően merül fel 13,65-11,31% közötti mértékű, 10% feletti aggregált kitettség. A Vagyonkezelő vitatta a Diverzifikációs Szabály megsértését is, érvei szerint a közvetett befektetési instrumentumok a mögöttes eszközök teljességének pozitív és negatív hozamait közvetítik a befektető felé, ezek diverzifikációja miatt a végső befektetések semmiképpen sem korrelálnak egymással. A Magyar Alapok és a Külföldi Részalapok köztes szintjén fogalmilag kizártnak minősítette a hozamok összefüggésének vizsgálatát, mert a közvetett befektetések önmagukban nem „termelnek” hozamot, csupán közvetítik a végső eszközcsoport hozamát.

A Vizsgálati Jelentés 38. pontjához fűzött észrevétellel kapcsolatban a Felügyelet a fentiekben már kifejtettekre hivatkozik, eszerint a többszörösen közvetett, Magyar Alapokon keresztül eszközölt befektetések kapcsán az ING (L) SICAV-ot illetően a Limitszabály megkerülése megállapítható, a jogszabálynak való megfelelés formális, a befektetés a jogszabályi rendelkezés megkerülését eredményezte. A korábban kifejtettekre visszautalva a Felügyelet fenntartja azon álláspontját, hogy a Limitszabály megtartása szempontjából jelen esetben a SICAV-ok által kibocsátott eszközök valamennyi transzformációs, közvetettségi fokozatát figyelembe kell venni, az adott eszköznek való kitettséget nem valamely adott köztes szinten, hanem a kibocsátót követő köztes szintek mindegyikén vizsgálni kell. Ettől eltérő értelmezés esetén a végső mögöttes termékek tetszőleges számú hierarchikus lépésen keresztül „újracsomagolása” révén egy adott végső mögöttes termékösszességgel, illetve annak valamely közvetett, transzformáló kibocsátójával szembeni akár teljes, 100%-os kitettség is jogszerű volna. Ebből az értelmezésből következik, hogy az egyes transzformálók és a

termékeik közötti kapcsolatnak van jelentősége, nem pedig feltétlenül annak, hogy egy adott kibocsátó személyét meg lehessen határozni. Jelen esetben a SICAV-ok szerepe azért hangsúlyos, mert a limitmegkerülés vizsgálatakor érintett közvetettségi, transzformációs kapcsolatok tekintetében, a releváns hierarchiában „első újracsomagolónak”, a luxemburgi jogszabályok értelmében pedig kibocsátónak minősülnek. A luxemburgi társhatóságnak – Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) – a Felügyelet kérdésére 2012. február 17-én kelt levelében adott tájékoztatása értelmében a Vizsgálattal érintett külföldi befektetési jegyek esetében maguk a SICAV-ok tekintendők kibocsátónak, nem pedig a Külföldi Részalapok. Mindebből, illetve az Ítéletekben rögzített indokokból következik, hogy a Vagyonkezelő álláspontjával szemben a közvetett instrumentumok mögöttes eszközei összetételének vizsgálatára szükség van, a „köztes szintek”, „közvetítő eszközök” szintjén is. A Vagyonkezelő által az Észrevételekben a Felügyelet eljárásával szemben elvárt következetesség valójában az „újracsomagolási”, transzformációs láncolat egy adott elemét választaná ki önkényesen. A mögöttes végső eszközök megfelelő diverzifikáltságára való hivatkozás nem alapos, tekintettel arra, hogy az előbbiek szerint a „P” és „S” befektetési jegy osztályok összesítve értékelhetők és értékelendők az ING (L) SICAV felé fennálló kitettség limitjének megtartása tekintetében.

A kibocsátó mibenlétével kapcsolatban kifejtett Észrevételekre válaszul – az előzőekben kifejtett, a köztes kibocsátók relációinak vizsgálatára vonatkozó álláspontját fenntartva – a Felügyelet ismételten hivatkozik a CSSF-től kapott tájékoztatásra, mely szerint a Külföldi Részalapok a kollektív befektetési vállalkozás létesítő okiratának, illetve szabályzatának kifejezetten eltérő rendelkezése hiányában bizonyos jogi személyeket illető részjogosultságokkal, azok kisebb-nagyobb körével rendelkeznek. A kibocsátó meghatározásával kapcsolatban a CSSF tájékoztatása egyértelmű, eszerint a luxemburgi jogszabályok értelmében a részalapok nevében eljáró SICAV-ok tekintendők a befektetési jegyek kibocsátóinak.

A Diverzifikációs Szabály megsértésével kapcsolatban a Vagyonkezelő észrevételezte, hogy a befektetési láncolat közbenső szintjein az eszközök hozamának egymástól való függésének vizsgálata gyakorlatilag lehetetlen, a végső eszközök szintjén a nagyfokú diverzifikáció miatt korreláció egyáltalán nincs. Másodlagos érvelése szerint a korreláció a kibocsátónak tekintendő Külföldi Részalapok hozamait illetően a lehető legkisebb mértékben áll fenn. A Felügyelet ezzel kapcsolatban ismételten utal az Ítéletekben foglaltakra, mely szerint a Vizsgálattal érintett befektetések a Diverzifikációs Szabályba ütköztek, a Magyar Alapok hozamai teljes mértékben a Külföldi Részalapok hozamaitól függtek (nyilvánvalóan ettől függtek az utóbbi részalapokban elhelyezett közvetlen pénztári befektetések is). Összességében tehát megállapítható, hogy a Limitszabály megkerülésével, a Külföldi Részalapok „S” osztályú befektetési jegyeinek megvásárlása révén, a Magyar Alapokon keresztül eszközölt többszörösen közvetett befektetések a Magyar Alapok hozamainak a Külföldi Részalapok hozamaitól való teljes mértékű függése miatt sértik a Diverzifikációs Szabályt.

A Vizsgálati Jelentés 36. pontjára tett észrevételében a Vagyonkezelő a befektetési jegyek „S” osztályának Magyar Alapokon keresztüli megvásárlása, mint racionális és prudens megoldás mellett érvelt, álláspontja szerint az általa alkalmazott konstrukció a piaci retail árazási konzisztenciát biztosítja, sőt a piacon elérhető hasonló alapok alapja konstrukcióban működő részvénytúlsúlyos vagy tiszta részvényalapok költségterhelésénél jóval kedvezőbb.

Véleménye szerint álláspontját erősíti, hogy a „P” osztályú befektetési jegyek közvetlen megvásárlása befektetési szempontból megfelelőnek minősül, így megfelelő a „P” osztállyal járó költségterhelés szintje is. A Felügyelet ezen érveléssel kapcsolatban is az Ítéletekben megállapítottakra utal, miszerint az „S” osztályú befektetési jegyek közvetett megvásárlásával járó többletköltségek indokolatlanok, az Összhangszabály sérelmét eredményezik, a

Vagyonkezelő drágábban vásárolt meg olyan instrumentumokat, melyeket olcsóbban is megvehetett volna. Ebből következően a Vagyonkezelő eljárása jogszabálysértő, így megfelelőnek, illetve prudensnek semmiképp sem tekinthető.

A Vizsgálati Jelentés e pontja elsősorban a Vagyonkezelőnek a Vizsgálat során a Felügyelet kérdésére adott válaszában alapszik. A Vagyonkezelő azzal érvelt, hogy a „P” osztály befektetési jegyei azért kerültek be közvetlenül a pénztári portfólióba, mert ott a végső haszonélvezők a pénztártagok – mint lakossági ügyfelek –, míg a hazai zártkörű alapok intézményi befektetőknek minősülnek, ezért számukra az „S” osztály az ideális. A Felügyelet álláspontja szerint azáltal, hogy az „S” osztály befektetési jegyeit a hazai zártkörű alapok vásárolták meg, kizárólag a befektetési lánc bővült. A három hazai zártkörű alap egyaránt a pénztári portfóliók számára lett létrehozva, így az „S” osztály befektetési jegyei árfolyamának felértékelődéséből – a hazai zártkörű alapok árfolyamának emelkedésén keresztül – végső soron szintén a pénztártagok profitálhatnak. A végső haszonélvezők ebben az esetben is ugyanazok, a különbség annyi, hogy a befektetési láncba közbeékelődnek a hazai zártkörű alapok. Ezért szerepel a Vizsgálati Jelentésben, hogy a Vagyonkezelő azon érvelése, amely a végső haszonélvezők, illetőleg az intézményi és retail befektetői szegmensek alapján próbálja magyarázni a befektetéseket, önmagában nem indokolja, hogy miért kellett ugyanazon részalap eltérő sorozatát alapok alapján keresztül elhelyezni a pénztári portfóliókba. Az alkalmazott konstrukció prudenciális megfelelésége vizsgálatának nincs relevanciája, tekintettel arra, hogy e konstrukció jogszabálysértő. A fentiekre tekintettel a Felügyelet a megállapítást fenntartja.

A befektetési alapok egyik legjellemzőbb, a befektetők szempontjából előnyös tulajdonsága, a széleskörű vagyonmegosztás, a befektetés körébe vont eszközök diverzifikációja, illetve az ennek révén elérhető kockázatsökkentés nem érvényesült. A Magyar Alapok esetén a Vagyonkezelő a kockázatmegosztás előnyeit nem használta ki, a Magyar Alapok vagyonát gyakorlatilag két, illetve egyetlen Külföldi Részalap-eszközbe fektette, ezzel jelentős mértékű árfolyam-ingadozási kockázatnak tette ki a befektetőnek minősülő Pénztárat. A befektetési alapok pénzügyi döntéseiket befektetési politikájuk és az irányadó piaci elemzések alapján, szakértők eljárásával kell, hogy meghozzák, a szakértelem az adott és lehetségesen adódó piaci feltételekre adott összetett válaszhoz – tehát az ésszerű befektetési döntés meghozatalához – szükséges. A Vagyonkezelő megbízásának indoka, hogy e szervezet olyan speciális szaktudással rendelkező alkalmazottakat foglalkoztat, akiknek közreműködése befektetők, jelen esetben a pénztártagok számára közvetlen előnyt jelent. Jelen esetben, a két, illetve egyetlen Külföldi Részalap termékeinek becsomagolása egy magyar alap befektetési termékébe azt jelenti, hogy a Magyar Alapok kialakítása során a fenti szempontok közül egyik sem érvényesült, a pénztártagok által várható előnyök egyáltalán nem jelentkeztek.

A Vizsgálati Jelentés 37. pontjára tett észrevételében a Vagyonkezelő az ING Globális Részvény Befektetési Alap átalakításával kapcsolatban fejtette ki álláspontját, mely szerint ezen alap átalakítását követően a koncentrációs kockázat nem növekedett, azt egyedi kibocsátói szinten lehet értelmezni, egy jól diverzifikált befektetési alap tekintetében e kockázat nem értelmezhető.

A felügyeleti megállapítást és ennek fényében az észrevételt a SICAV-okhoz – mint kibocsátókhoz – kapcsolódó azon kockázat nézőpontjából kell vizsgálni, hogy extrém piaci körülmények között az alap vagy nem tudja teljesíteni a hirtelen megnövekedett visszaváltási megbízásokat, vagy azok teljesítése csak az egyes portfólióelemek piaci áron alul történő értékesítése következtében lehetséges, amely az alap árfolyamának jelentős csökkenését vonja maga után. Ez tehát egyfajta „default risk”, amelyet a befektetési alapok, mint kibocsátók szintjén is figyelembe kell venni. A Vizsgálati Jelentés arra utalt, hogy a vizsgált időszakban ezen „default risk”-nek legnagyobb mértékben (átlagosan 12%-os kitettséggel) a magán ágazat növekedési portfóliója volt kitéve az ING IGHD részalap vonatkozásában – kisebb

részben a pénztári portfólióba közvetlenül megvásárolt részalap befektetési jegyein, nagyobb részben pedig közvetetten, a hazai befektetési alapokon keresztül. Az ING Globális Részvény Befektetési Alap tekintetében a Vagyonkezelő észrevételeiben elismerte, hogy az a 2009. április 20-i átalakítás előtt az ING IGHD részalap összetételét teljes mértékben másolta, annak „klónja” volt. Az átalakítást követően ez az alap is alapokba befektető befektetési alapként működött. Mindezekre tekintettel a Felügyelet a megállapítását fenntartja, ezen észrevételek a megállapított jogszabálysértéseket nem cáfolják.

A Vizsgálati Jelentés 44. és 45. pontjával kapcsolatban a Vagyonkezelő a Vizsgálati Jelentés 34. és 38. pontjához fűzött észrevételére hivatkozott, álláspontja szerint a Vagyonkezelő nem csupán formálisan, de tartalmilag is eleget tett az Öbr. – Mpt.-vel egyező tartalmú – Limitszabályának. A Felügyelet az Észrevételek összefoglaló részéhez, illetve a Vizsgálati Jelentés 34. és 38. pontjához fűzött észrevételekre adott álláspontját, jogértelmezését és erre tekintettel a megállapítását fenntartja, a Vagyonkezelő megkerülte az Öbr. Limitszabályát.

A Vagyonkezelő a Vizsgálati Jelentés 4.1.4 fejezetében foglaltakkal – a befektetések közvetlen és közvetett költségeinek vizsgálatával – kapcsolatban általánosságban hivatkozott arra, hogy minden esetben a jogszabályi rendelkezések és a Felügyelet által 2007 áprilisában közzétett állásfoglalása szerint, tehát a számára elérhető információk alapján a lehető legnagyobb gondossággal járt el. A Vizsgálati Jelentés e fejezetének 49., 50., 56., 59., 60. pontjaihoz fűzött részletes észrevételében a Vagyonkezelő a következőket fejtette ki. A Vizsgálati Jelentés 49. pontjához kapcsolódóan hangsúlyozta az ING luxemburgi alapcsaládok függetlenségét az ING csoporttól, továbbá a vagyonkezelési díj alóli mentességükre hívta fel a figyelmet. Az 50. pont esetében észrevétele csak a Felügyelet megállapításának értelmezésére szorítkozott, azt nem vitatta.

A Vizsgálati Jelentés 49. pontjára tett észrevétel a Felügyelet megállapítását alátámasztja, nem cáfolja; a Felügyelet a megállapítását fenntartja. Az 50. ponthoz fűzött észrevétel tartalmából következően nem igényli a Vizsgálati Jelentés vonatkozó megállapításának módosítását.

A Vizsgálati Jelentés 56., 59. és 60. pontjaihoz kapcsolódóan észrevételeit egybefoglalva, de több témakörbe csoportosítva fejtette ki a Vagyonkezelő.

A Vagyonkezelő elsőként a Bszt. 61. § (1) bekezdésének megsértését vitatta, előadta, hogy a Vizsgálati Jelentés megállapításaival szemben jogszabály költségoptimalizálási kötelezettséget nem ír elő, az öncél nem lehet, a Bszt. 61. § (1) bekezdése az általános jogszerűségi követelményen túl nem határoz meg többlet-kötelezettséget a Vagyonkezelő számára. A Vagyonkezelő a Pénztárral megkötött szerződésben foglalt mandátumának mindenben eleget tett, a Pénztár, mint ügyfél mindvégig úgy tekintette, hogy az érdekei semmiben nem sérültek. A Vagyonkezelő véleménye szerint a Pénztár, mint ügyfél akarata és kinyilvánított álláspontja ellenére a Felügyelet nem jogosult az ügyfél érdekeinek sérelmét megállapítani. Hivatkozott arra is, hogy a Felügyelet a Célvizsgálat keretében a Vagyonkezelő „best execution” gyakorlatát megfelelőnek találta.

A Felügyelet a Bszt. 61. § (1) bekezdésének megsértésére, a Pénztár, mint ügyfél érdekét sértő vagyonkezelői eljárásra vonatkozó álláspontját, erre vonatkozó megállapításait változatlanul fenntartja, hivatkozással az Észrevételek összefoglaló részében e tárgyban írottakra, valamint jelen határozatban alkalmazott intézkedések indokolásával kapcsolatban kifejtettekre. A költségoptimalizáció kapcsán a Felügyelet hangsúlyozza, hogy a Vizsgálati Jelentés nem ennek elmaradása, hanem a költségösszhang hiánya miatt állapította meg az Összhangszabály megsértését. A Vizsgálati Jelentés 13.-15. pontjaiban megfelelőnek minősített „best execution” végrehajtási politika megléte önmagában nem biztosítja, hogy a Vagyonkezelő, mint a Pénztár kiszervezett, professzionális szolgáltatója, minden esetben és feltétlen a Pénztár érdekeinek megfelelően járjon el. A „best execution” végrehajtási politika önmagában egy szabályzat, csupán a kívánatos eljárás elméleti háttérét teremti meg, mely

eljárás jelen esetben nem valósult meg, a gyakorlat eltért a szabályozástól. A Felügyelet jelen tárgykörhöz kapcsolódóan is utal az Ítéleteknek a Vagyonkezelő álláspontjával ellentétes megállapításaira. A Vagyonkezelő e körben tett észrevétele azért sem fogadható el, mert a Pénztár, mint ügyfél, akaratát és kinyilvánított álláspontját meghaladóan a Psztv. 1. § (2) bekezdésének e) pontja, az Öpt. 65. § (3) és az Mpt. 100. § (1) bekezdései alapján a Felügyeletnek lehetősége van a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében – az adott jogszabályhelyeken felsorolt – intézkedéseket hozni, amit meg is tett a Pénztár vizsgálatát lezáró határozatában.

A Vagyonkezelő vitatta továbbá, hogy a Pénztár jelentős anyagi hátrányt okozott volna, kérte az erre vonatkozó – álláspontja szerint kizárólag bírósági hatáskörbe tartozó kártérítési felelősségre vonatkozó – megállapítás törlését a Vizsgálati Jelentésből. Előadta továbbá, hogy a Külföldi Részalapok „P” osztályú befektetési jegyeinek befektetési szempontú megfelelése azok költségvonzatának megfelelését is jelenti, ebből pedig az következik, hogy az ezzel egyező szintre beállított Magyar Alapok árazása miatt ezen alapok között teljes a költségösszhang. A Vagyonkezelő érvelése szerint a Felügyelet jogszabályi rendelkezés ellenére nem a közvetlen és közvetett, hanem két közvetett költséget hasonlított össze. Állította, hogy az általa kialakított befektetési struktúra miatt nem keletkezett indokolatlan többletköltség a Pénztár számára, ezt alátámasztandó, észrevételei 8. számú mellékletében közvetett portfólió kialakítása mellett szóló érveit gyűjtötte össze, 9. számú mellékletében pedig elméleti levezetésen keresztül mutatta be, nem alkalmazott többlet díjterhelést a pénztári portfóliókon. A Vagyonkezelő a költségek általa lehetségesnek tartott kiszámítási módjai összevetését követően is arra a következtetésre jutott, hogy a Vizsgálati Jelentés 60. pontjában meghatározott többletköltség-mérték, illetve megállapított jogszabálysértés nem helytálló. A Vagyonkezelő végezetül hivatkozott az alábbiakra: az, hogy a Vagyonkezelő – törvényi és szerződésben biztosított lehetősége ellenére – nem számolt fel vagyonkezelési díjat, nem jelenti, hogy az „S” osztályú eszközök közvetlen megvásárlása esetén se számolható fel ilyen. Utóbbi esetben az árazási struktúra másként alakult volna, a Pénztár számára a közvetlen befektetés semmilyen előnnyel nem járt volna, az érintett portfóliók terhelése nem lett volna a felére csökkenthető. A Vagyonkezelő álláspontja szerint a Felügyelet az árazási struktúrából egy részletet kiragadva vizsgált, gyakorlatilag emiatt téves következtetésre jutott az „S” osztályú befektetési jegyek közvetlen megvásárlása révén elérhető költségmegtakarítás kapcsán, ebből következően a többletköltségek okozására vonatkozó megállapítása sem alapos. Véleménye szerint más, közvetett pénzügyi eszközökkel való tényleges összevetés alapján sem állapítható meg költségtöbblet a Pénztár terhére, sőt, az alkalmazott vagyonkezelési eljárás jelentős megtakarítást eredményezett a Pénztár részére. A fentiekkel kapcsolatban a Felügyelet kiemeli, nem két közvetett eszköz árazásának egymáshoz képest fennálló összhangját vizsgálta, hanem – összetételüket tekintve „közvetett” – befektetési eszközök közvetlen, illetve „átcsomagolt”, közvetett befektetési költségeinek összhangját. A Vizsgálati Jelentés nem kifogásolta a Magyar Alapok, valamint a Külföldi Részalapok árazása összhangjának esetleges hiányát, hanem ezen alapok költségstruktúráját – különös tekintettel az alapkezelési díjak mértékére – vizsgálta, az alapok költségterhelésének összhangjával kapcsolatban a Felügyelet nem vont le következtetést.

A Felügyelet az Összhangszabály megsértésével kapcsolatos valamennyi megállapítását fenntartja azzal a pontosítással, miszerint az „S” osztályba tartozó befektetési jegyek közvetlen vásárlása az érintett pénztári portfóliók költségterhelését nem csökkentette volna pontosan a felére. Érvei megismétlése nélkül utal az Észrevételek összefoglaló részében, illetőleg az Ítéletekben foglaltakra, miszerint a befektetési eljárás a Pénztár számára indokolatlan többletköltséget okozott az „S” osztályú befektetési jegyek közvetett, Magyar Alapokon keresztül történő megvásárlása révén. A többletköltség mértékére, lehetséges

kiszámítására vonatkozó okfejtés, elméleti levezetés, a választott vagyongazdálkodási eljárás révén a Pénztárnak jutó díjmegtakarításra vonatkozó érvelés az előbbieket, valamint a Pénztár által a vele szemben folytatott eljárás során intézkedési terv részeként benyújtott, a Felügyelet által elfogadott többletköltség-számításra tekintettel nem releváns.

Az Észrevételekben a Vagyongazdálkodó kérte, hogy a Felügyelet egészítse ki a Vizsgálati Jelentés 67. pontját a Magán Ágazat esetében megfizetett vagyongazdálkodási díjakat és az azok kapcsán elért megtakarításokat bemutató – az Észrevételekben közölt – táblázattal.

A Felügyelet a Vizsgálati Jelentés ekként történő kiegészítését nem tartja indokoltnak, mivel a Vizsgálati Jelentés az Önkéntes Ágazatra vonatkozóan a táblázat tartalmának magyarázatát már részletesen tartalmazta, továbbá a táblázat a 0,8 %-os törvényi korláthoz viszonyítja a ténylegesen felszámolt vagyongazdálkodási díjakat, amelyek a Vizsgálati Jelentés érdemi megállapításait figyelembe véve nem relevánsak, azokat a Felügyelet nem is kifogásolta.

II.1.4 A Vagyongazdálkodó teljesítése

A Pénztár által a Határozat 1. ba) alpontjának teljesítéseként benyújtott kimutatás és az azokat alátámasztó okiratok szerint a Vagyongazdálkodó a Pénztár fedezeti tartalékából a Magyar Alapok befektetési jegyeibe eszközölt, jogszabálysértő közvetett befektetéseivel 3.185.538.230,- Ft, azaz Hárommilliárd-egyszáznyolcvanötmillió-ötszázharmincnyolcezer-kétszázharminc forint többletköltséget okozott a Pénztárnak, ezen keresztül a pénztártagoknak. A jelen határozat tényállásában megállapítottak szerint, a Vagyongazdálkodó a Pénztár által többletköltségként kimutatott többletköltséget – az összeget a legközelebbi millió forintba felkerekítve – banki letétbe helyezte. A banki letétből a már hivatkozott Egyezség, illetve Kiengedési Utasítás alapján került sor teljesítésre a Pénztár részére, 2012. augusztus 22., illetve 2012. augusztus 31. napján. A Pénztár, illetve a Vagyongazdálkodó a teljesítés tényleges megtörténtét 2012. augusztus 31. napján küldött elektronikus levelében igazolta. A Pénztár a beérkezett pénzeszközök tagok közötti felosztásáról a Felügyeletre 2012. október 8-án érkezett beadványában tájékoztatta a Felügyeletet.

III. AZ ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉSEK INDOKOLÁSA

III.1 A Vizsgálati Jelentés észrevételezésére rövidebb határidő előírása

A Felügyelet az észrevételezésre rendelkezésre álló 15 napnál rövidebb, 8 napos határidő előírását a Psztv. 44. § (4) bekezdése alapján köteles megindokolni jelen határozatában. E jogszabályhely értelmében az eljárás alá vont szervezetek és személyek a megállapításokra azok kézhezvételétől számított tizenöt napon belül írásban észrevételeket tehetnek. Ha ez az időtartam az intézkedés eredményességét veszélyeztetné, a Felügyelet rövidebb határidőt is előírhat. A rövidebb határidő előírását a Felügyeletnek az ellenőrzési eljárást lezáró határozatában meg kell indokolnia.

Jelen esetben a rövidebb határidő előírását indokoló, az intézkedés eredményességének veszélyeztető időmúlás abban állt, hogy a pénztártagoknak okozott vagyoni hátrány kiküszöbölésére, a jelentős ideje fennálló jogsértő helyzet mielőbbi megszüntetésére sor kerülhessen. Az intézkedés eredményessége szempontjából kiemelt jelentősége volt annak, hogy a Vagyongazdálkodó a rá vonatkozó felügyeleti határozat teljesítése révén a Pénztárat olyan helyzetbe hozhassa, hogy az a magánnyugdíjpénztári rendszerből 2011. február 28-i fordulónappal visszalépő tagokat illető visszatérített többletköltséget a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alap részére a törvényi határidőn belül, azaz 2011. május 31-i fordulónappal átadhassa. A rövidebb észrevételezési határidő biztosíthatta volna, hogy a Vagyongazdálkodóval szembeni, jelen ellenőrzési eljárás hamarabb lezárulhasson, így a pénztártagokat megillető többlet tagdíj, illetve a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépő pénztártagok a visszalépő tagi kifizetés teljes összegét 2011. augusztus 31-ig megkaphassák.

III.2 A Vizsgálat felfüggesztésének megszüntetése

A jelen határozat indokolásának tényállási része 1.3 pontjában foglaltakra, továbbá a Pénztár teljesítésének megfelelőségére tekintettel a Vagyonkezelővel szemben lefolytatott célvizsgálatot lezáró határozat meghozatalára irányuló eljárás felfüggesztésének oka megszűnt, mivel a Pénztár kárenyhítési, teljesítési képessége, ehhez kapcsolódóan pedig a Vagyonkezelő kárenyhítési hajlandósága, teljesítése megállapíthatóvá vált. Mindezekre tekintettel a Felügyelet jelen határozata 1. pontjában rendelkezett a Vizsgálat felfüggesztésének megszüntetéséről.

III.3 Felszólítás a jogszabályban előírtak betartására

A Psztv. 47. § (1) bekezdésének a) pontja szerint, ha a felügyeleti ellenőrzés során a Felügyelet megállapítja a Psztv. 4. §-ában meghatározott törvényekben, az azok felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban, valamint a Psztv. 4. §-ában meghatározott szervezetek és személyek működésére vonatkozó egyéb jogszabályban foglaltak megszegését, megkerülését, elmulasztását vagy késedelmes teljesítését – ha törvény eltérően nem rendelkezik – Psztv. 4. §-ában meghatározott, az adott tevékenységre vonatkozó törvény szerinti intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazza. Az Mpt. 115. § (2) bekezdésének a) pontja, valamint az Öpt. 70. § (2) bekezdésének a) pontja alapján a Felügyelet a pénztári szolgáltatót felszólíthatja a jogszabályban előírtak betartására. A Bszt. 164. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a Felügyelet az e törvényben foglalt kötelezettségek sérelme esetén alkalmazható intézkedése során az e törvényben, e törvény szerinti szabályzatban vagy a Felügyelet határozatában foglaltak megsértése, illetőleg figyelmen kívül hagyása esetében a befektetési vállalkozást, a befektetési vállalkozás működtetőjének vezető állású személyét és tulajdonosát figyelmezteti, illetőleg – ha szükséges – a feltételeknek való megfelelésre határidő kitűzésével felszólítja.

Az intézkedés alkalmazása során a Psztv. 47. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények közül az a), e) és f) pontok alapul vételével tekintettel voltam a szabály megsértésének, illetőleg a hiányosságnak a súlyosságára, a szabályszegéssel vagy a mulasztással előidézett kockázatra, a kár mértékére, illetőleg a kárenyhítési hajlandóságra, a felelős személyek által a Felügyelettel kapcsolatban tanúsított együttműködésre. E szempontok figyelembe vétele során úgy ítélt meg, hogy a Vagyonkezelő által elkövetett és a Vizsgálat által feltárt jogsértés kirívóan súlyos volt, a Vagyonkezelő a Pénztár, illetve a pénztártagok részére jelentős anyagi hátrányt okozott, kárenyhítési, együttműködési hajlandósága részleges volt.

Megítélésem szerint a Vagyonkezelő jogszabályszerű működésének helyreállításához és a Vagyonkezelő ügyfelei érdekének védelmében elengedhetetlen a Vagyonkezelő rendelkező rész szerinti felszólítása. A felszólítást szükségesnek tartottam azon jogalkalmazói cél eléréséhez is, hogy a Vagyonkezelő a jövőben tartózkodjon a hasonló típusú jogsértések elkövetésétől, továbbá ösztönözve legyen a jogszabálysértéseket megvalósító körülményei megváltoztatására.

Fentiekre tekintettel – a Psztv. 47. § (4) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörömben eljárva – a jelen határozat rendelkező részének 2. pontjában felszólítottam a Vagyonkezelőt, hogy a jövőben tartsa be a pénztári vagyonkezelésre vonatkozó jogszabályi előírásokat.

III.4 Felügyeleti bírság kiszabása

A Psztv. 47. § (1) bekezdése szerint, ha a felügyeleti ellenőrzés során a Felügyelet megállapítja a Psztv. 4. §-ában meghatározott törvényekben, az azok felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban, valamint a Psztv. 4. §-ában meghatározott szervezetek és személyek működésére vonatkozó egyéb jogszabályban foglaltak megszegését, megkerülését, elmulasztását vagy késedelmes teljesítését – ha törvény eltérően nem rendelkezik – felügyeleti bírságot szab ki. A Psztv. 47/A. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a Psztv. 4. §-ában meghatározott szervezetek és személyek működésére és tevékenységére vonatkozó jogszabályok, valamint belső szabályzatok rendelkezéseinek megsértése esetén a Psztv. 4. §-

ában meghatározott szervezetekkel és személyekkel szemben kiszabható felügyeleti bírság összege százezer forinttól kétmilliárd forintig terjedhet.

A Psztv. 1. § (2) bekezdésének e) pontja a Felügyelet tevékenységének céljaként jelöli meg a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek a védelmét és a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítését. A Felügyelet tevékenységének előbbi céljaira tekintettel határozottan kíván fellépni minden olyan, az ellenőrzési eljárásaiban tapasztalt vagy egyéb módon tudomására jutott magatartással szemben, amely sérti vagy alkalmas arra, hogy sértse a pénzügyi szervezetek ügyfeleinek érdekeit, illetve alkalmas a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom gyengítésére.

III.4.1 A bírságintézkedés alkalmazása

A bírságintézkedés alkalmazását, figyelemmel az alábbiakra, a Psztv. 47. § (4) bekezdés a), b), c) és g) pontjaiban foglaltak – vagyis a jogszabályok megsértése illetve a hiányosságok súlyossága, azoknak a piacra, illetve az ügyfelekre gyakorolt hatása, illetve a jogsértéssel a Vagyonkezelő által elért vagyoni előny – indokolják.

Súlyos jogsértésnek minősítettem, hogy a Vagyonkezelő a befektetési szolgáltatási tevékenysége keretében a Pénztárral kötött szerződés teljesítése során nem a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően és nem a Pénztár érdekeivel összhangban járt el. Fenti jogsértéssel a Vagyonkezelő a Pénztárnak és ezáltal a pénztártagoknak indokolatlan többletköltséget okozott, csökkentve a pénztártagok nyugdíjcélú megtakarításai, várható nyugdíjszolgáltatásuk összegét. A Vagyonkezelőnek az alapkezelési díjon keresztül a jogsértésből közvetlen vagyoni előnye származott. A magán-, illetve önkéntes nyugdíjpénztárak abból a célból bíznak meg pénztári vagyonkezeléssel üzletszerűen foglalkozó vagyonkezelőt, hogy a vagyonkezelő széleskörű szakmai tapasztalatával – a jogszabályi rendelkezések betartása mellett – biztosítsa a pénztártagok megtakarításainak gyarapítását, a lehető legmagasabb nyugdíjszolgáltatás elérését. E feladatának a Vagyonkezelő nem megfelelően tett eleget. A bírság kiszabását szükségessé tevő jogszabálysértés súlyosságánál tekintettel voltam arra, hogy mind a Limitszabály, mind a Diverzifikációs szabály, mind pedig az Összhangszabály megsértése egyazon magatartásból, a Vagyonkezelő által választott jogszabálysértő befektetési módszertan alkalmazásából fakadt, tehát a Vagyonkezelő jogsértő eljárása kvázihalmazati, többszörös – összességében súlyos – jogszabálysértést eredményezett. Figyelembe vettem, hogy a súlyos jogszabálysértés összességében az ügyfelekre is jelentős hatással volt, számukra anyagi hátránnyal, a Vagyonkezelő részére pedig ugyanekkora anyagi előnnyel járt. E körben súlyosító körülményként vettem figyelembe, hogy a Vagyonkezelő külön befektetési eljárási módszert, saját konstrukciót dolgozott ki és működtetett kifejezetten abból a célból, hogy a Magyar Alapok létrehozásával a Limitszabályt megkerülhesse, illetve az Összhangszabályt megsérthesse úgy, hogy a Vagyonkezelő számára ezen jogszabálysértő befektetések révén meghatározott szintű vagyoni előnyt biztosít. A pénztártagoknak okozott vagyoni hátrány egyidejűleg a Vagyonkezelő számára vagyoni előnyként jelentkezett.

A Vagyonkezelő cselekménye amellett, hogy a pénztártagok számára anyagi hátrányt okozott, alkalmas volt arra is, hogy a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalmat gyengítse. Az Mpt. 22. § (1) bekezdésének 2010. november 2-ig – a vizsgált időszak szinte teljes ideje alatt – hatályos rendelkezései alapján a magánnyugdíjpénztári rendszerben – a vegyes finanszírozású nyugdíjrendszer második pillérében – való részvétel azok számára, akik taggá váltak, kötelező volt, így a társadalom tagjainak nem volt lehetősége arra, hogy ezt mellőzve másféleképpen biztosítsák öregkori nyugellátásukat. Az Mpt. ugyancsak 2010. november 2. napjáig hatályos 3. § (1) bekezdése értelmében a törvény alapján pénztártaggá vált minden olyan – pályakezdő – személy, aki Magyarországon első ízben létesített nyugdíj-biztosítási jogviszonyt, és ebben az időpontban még nem töltötte be a 35. életévét. Az önkéntes nyugdíjpénztári tagok a későbbi nyugdíjszolgáltatás reményében, önkéntesen, piaci alapon,

szolgáltatásukért a lehető legteljesebb ellenszolgáltatást várva, fogyasztói logikájú döntés alapján választották az öngondoskodás e formáját. A magán-, illetve önkéntes nyugdíjpénztárak a magánnyugdíjpénztári nyugdíjszolgáltatások fedezetét képező pénztári vagyon kezelését, illetve befektetését döntő hányadban nem maguk végzik, hanem a jogszabály által biztosított lehetőséggel élve azt kihelyezték.

A vagyonkezelés kihelyezhetősége – a magánnyugdíjpénztárak esetében, figyelemmel a jogszabályból fakadó, a vizsgálattal érintett időszak nagyobb része alatt fennállt belépési kötelezettségre is – a Vizsgálattal érintett időszak legnagyobb része alatt jelentős – legális – üzleti lehetőséget teremtett a vagyonkezelők számára, ugyanakkor kizárta azt, hogy a pénztártagok részvételi joga a vagyonkezelési döntésekben érdemben érvényesülhessen, így ezen a területen a pénztártagok kiszolgáltatott helyzetbe kerültek. Ez egyrészt megköveteli, hogy a pénztári vagyont kezelő pénzügyi szervezetek a nyugdíjcélú megtakarítások kezelését, illetve befektetését a pénztártagok érdekeinek elsődlegessége alapján végezzék, másrészt a mások pénzét egyéb jogcímenek üzletszerűen kezelő egyéb intézmények felelősségénél fokozottabb felelősséget ró rájuk. Mindezt a jogalkotó is kifejezésre juttatta az Mbr. 2/A. számú mellékletének I.2 pontjában, kimondva, hogy a pénztári vagyon befektetését a pénztártagok érdekében, kiemelt gondossággal és felelősséggel, képzettséggel kell végezni. Ezzel azonos értelmű gondossági szabályt tartalmaz az Öpt. 30. § (3) bekezdése.

A Vagyonkezelő által alkalmazott befektetési módszer, a Pénztár vagyona egy részének a Vagyonkezelő által kezelt befektetési alapok befektetési jegyeibe fektetése csupán a – Vagyonkezelőnél bevételként jelentkező – többletköltségek felmerülését biztosította, a befektetési módszer nem többlethozam elérésére irányult, hanem a Limitszabály megkerülésének biztosítására, arra, hogy a befektetéseket a Vagyonkezelő saját vállalatcsoportja által kezelt alapokon keresztül, a kívánt hozamszint biztosítása mellett valósítsa meg. A Vagyonkezelő cselekménye, az indokolatlan többletköltségek felmerülésével okozott anyagi hátrány következtében kifejezetten ellentétes a pénztártagok érdekeivel, és alkalmas arra, hogy a megtakarítási formák társadalmi elfogadottságát és az ebben közreműködő pénzügyi szervezetek hitelét, morális elfogadottságát csökkentse, különösen azáltal, hogy a Vagyonkezelő eljárása éppen a megtakarítások tisztességes kezelésébe, valamint a megtakarítók érdekeinek elsődlegességébe vetett közösségi bizalmat ássa alá.

A fentiek alapján amellet, hogy a Vagyonkezelőt felszólítottam a jogszabályban előírt betartására, a pénztári vagyonkezelésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések jövőbeli maradéktalan érvényesülésének kikényszerítése érdekében felügyeleti bírság kiszabását is szükségesnek tartottam. Az említett, a bírság kiszabásának szükségességét alátámasztó mérlegelési szempontokon túl ezen intézkedést tartottam a legalkalmasabbnak arra, hogy Felügyelet a Vagyonkezelő, illetve valamennyi ilyen tevékenységet végző társaság részére jelezze, hogy a jogsértést elkövető intézményeknél a jogsértés eredményeként előállt vagyoni előnyt olyan intézkedéssel szankcionálja, mely a jogsértést elkövető intézménynél közvetlen, a következő pontban foglaltaknak megfelelően a jogszabálysértés súlyával arányos anyagi hátrányt jelent.

III.4.2 A felügyeleti bírság összegének meghatározása

A felügyeleti bírság összegének meghatározásánál elsősorban azt mérlegeltem, hogy a Vagyonkezelő által elkövetett jogsértések súlyossága, gyakorisága, az ügyfelek érdekeinek potenciális és tényleges sérelmére, a Vagyonkezelő együttműködő készségére, valamint a Vagyonkezelő piaci súlyára tekintettel mekkora összegű felügyeleti bírság alkalmas arra, hogy egyrészt a Vagyonkezelőt a jövőre nézve visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, másrészt ösztönözze a Vagyonkezelőt a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására, harmadrészt a Vagyonkezelő által képviselt piac számára világosan jelezze, hogy a Felügyelet a Vagyonkezelőnél feltárt jogszabálysértéseket milyen

súlyú jogsértésnek tekinti, saját jogalkalmazói gyakorlatában azokhoz milyen jogkövetkezményeket rendel.

A felügyeleti bírság összegének meghatározásánál – a Psztv. 47. § (4) bekezdésének a) és b) pontjában foglaltak alapján azt, hogy a Vagyonkezelő a rá vonatkozó normák egyik leglényegesebbikét, a vagyonkezelés területén kiszolgáltatott helyzetű pénztártagok vagyonának csorbításától való tartózkodás kötelezettségét sértette meg, hosszú időn keresztül, kirívóan magas összegű vagyoni hátrányt okozva, ami alkalmas a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom nagymértékű gyengítésére, kirívóan súlyos és a piacra jelentős hatású, mindezek miatt kiemelkedően magas összegű bírság kiszabását indokoló jogszabálysértésként értékeltem.

A Psztv. 47. § (4) bekezdésének i) pontja alapján figyelembe vettem azt is, hogy a jogszabálysértő állapot huzamos ideig, több éven keresztül állt fenn.

A Psztv. 47. § (4) bekezdésének c) pontja alapján a Vagyonkezelő cselekményét bírságösszeg meghatározása szempontjából a Pénztár tagjaira igen jelentős hatásúnak ítéltam, mivel az csökkentette a Pénztárból a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe átlépő tagokat megillető, az Mpt. 4. § (2) bekezdésének zsk) pontjában meghatározott kifizetést, illetve a Magán Ágazat esetén a Pénztárban maradó tagok, az Önkéntes Ágazat esetén pedig az érintett portfóliókat választott pénztártagok nyugdíjvárományát. A Psztv. 47. § (4) bekezdésének c) pontja alapján értékeltem azt is, hogy a jogsértés kiemelkedően nagyszámú pénztártagot, a Magán Ágazat több mint ötszázezer, valamint az Önkéntes Ágazat közel hetvenezer tagját érintette.

A Psztv. 47. § (4) bekezdésének e) és g) pontja alapján értékeltem azt is, hogy a Vagyonkezelő a jogszabálysértéssel jelentős, összesen 3.185.538.230,- Ft, azaz Hárommilliárd-egyszáznyolcvanötmillió-ötszázharmincnyolcezer-kétszázharminc forint anyagi hátrányt okozott, ami egyidejűleg nála vagyoni előnyként jelent meg.

A Psztv. 47. § (4) bekezdésének f) pontja alapján ugyanakkor enyhítő körülményként vettem figyelembe, hogy a Vagyonkezelő az öt megbízó Pénztár által kiszámított többletköltség összegét a Pénztár felhívására letétbe helyezte. A Vagyonkezelő javára értékeltem továbbá azt a körülményt, hogy a Vagyonkezelő a letéti összeg és a többletköltséghez kapcsolódó járulékos összegek Pénztár számára történő átutalása, megtérítése iránt a Kiengedési Utasításban, illetve az Egyezségben foglaltak szerint, a Másodfokú Ítélet meghozatalát követő ésszerű határidőn belül intézkedett. A Vagyonkezelő terhére értékeltem ugyanakkor, hogy az anyagi hátrány elhárítása során az előbbieket meghaladóan önként semmilyen lépést nem tett. Mindezek alapján a Vagyonkezelő kárenyhítési hajlandósága csupán részlegesnek minősíthető. A Felügyelet kiemelt figyelemmel volt arra, hogy a kárenyhítési hajlandóság teljes hiánya – a kirívó jogsértésre, valamint a Psztv.-ben meghatározott százezertől kétmilliárd forintig terjedő bírságkeretre tekintettel – lényegesen magasabb összegű bírság alkalmazását is megalapozná.

A felügyeleti bírság összegének meghatározásánál – a Psztv. 47. § (4) bekezdésének e) pontjának utolsó fordulata alapján – végezetül figyelembe vettem azt, hogy az okozott anyagi hátrányt a Vagyonkezelő a Pénztár részére megtérítette, a többletköltségen felül szerződésben vállalta a járulékos informatikai, banki költségek és a késedelmi kamat megtérítését is.

A fentiek alapján a bírság összegét a jelen határozat rendelkező részének 2. pontjában, figyelemmel a Psztv. 47/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rögzített bírságkeretre, és tekintettel a Psztv. 47. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelési szempontok fentiek szerinti értékelésére, 200.000.000,- Ft-ban, azaz Kettőszázmillió forintban állapítottam meg. Ezen összegű felügyeleti bírság kiszabásával láttam elérhetőnek azt a jogalkalmazói célt, hogy a Vagyonkezelőt a jövőre nézve visszatartsam a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözzem a Vagyonkezelőt a jogszabálysértést megvalósító körülményei

megváltoztatására. Ezen bírságösszeg kiszabását tartottam továbbá alkalmasnak arra, hogy a többi piaci szereplő számára jelezzem azt, hogy a Felügyelet a jelen határozatban feltárt jogsértések elkövetését – figyelembe véve a fent kifejtett súlyosító és enyhítő körülményeket – megfelelő, az elkövetett jogszabálysértés súlyához igazodó nyomatékú felügyeleti bírság kiszabásával szankcionálja.

A Psztv. 48. § (1) bekezdése szerint a bírságot a kiszabásáról hozott határozat jogerőre emelkedésétől számított huszonkét munkanapon belül kell a határozatban megjelölt számlára befizetni.

A határozat a már hivatkozott jogszabályhelyeken, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 71. §-ának (1) és 73. §-ának (3) bekezdésén alapul.

A határozatot a Felügyeletnek a Psztv. 4. § (1) bekezdés a), f) és m) pontjaiban biztosított hatáskörében eljárva hoztam meg.

A késedelmi pótlék Felügyelet általi felszámításának lehetőségét a Ket. 132. §-a biztosítja.

A közigazgatási végrehajtás szabályainak a Felügyelet által kiszabott bírság kapcsán való alkalmazási lehetősége a Psztv. 35. § (2) bekezdésén, valamint a Ket. 126. § (1) bekezdésének a) pontján alapul.

A határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 100. § (1) bekezdés d) pontján, a 100. § (2) bekezdésén, a 109. § (1) bekezdés a) pontján, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdésén, 327. § (1)-(2) bekezdésein, a 330. § (2) bekezdésén, a 332. § (2a) bekezdésén és a 338. § (1)-(3) bekezdésein alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (1) bekezdés c) pontja, valamint 73/A. § (3) bekezdése értelmében a közlés napján jogerős.

Budapest, 2012. október 18.

Dr. Szász Károly s.k.,
a PSZÁF elnöke